

NSVL KIRJANIKE LIIDU JUHATUSE SEKRETA- RIAADI ISTUNG

12. aprillil arutati NSVL Kirjanike Liidu juhatuse sekretariaadi laiendatud istungil partei XXIV kongressi tulemusi ning nõukogude kirjanike ülesandeid NLKP kongressi otsuste propageerimisel ja elluviimisel.

Istungi avas NSVL Kirjanike Liidu juhatuse esimene sekretär K. Fedin. Eelvaatega NLKP XXIV kongressist esines NSVL Kirjanike Liidu juhatuse sekretär G. Markov.

Oma mõtteid kongressi otsuste ajaloolisest tähtsusest nõukogude rahva ja kogu progressiivse inimkonna elus jagasid S. Mihhalkov, A. Tšakovski, V. Koževnikov, M. Tursun-zade, N. Gribatšov, A. Surkov, S. Narovitsatov, K. Simonov, V. Lipatov, V. Ozerov, A. Alimžanov, B. Polevoi ja N. Lesjutševski.

Nõukogudemaa kõigi kirjanike nimel kiitis NSVL Kirjanike Liidu juhatuse sekretariaat NLKP XXIV kongressi ajalooliselt otsused üksmeelselt heaks.

Kinnitati NLKP XXIV kongressi otsuste propageerimise ürituste plaan. Muu hulgas tegi sekretariaat kongressi delegaatidena viibinud kirjanikele ülesandeks aktiivselt osa võtta kongressi otsuste selgitamisest ja propageerimisest eelseisvatel kirjanike kongressidel liiduvahariikides, aktiivi koosolekutel, ajakirjanduses, raadios ja televisioonis ning kohtumistel töötajatega.

Ühiselt ULKNU Keskkomiteega organiseeritakse kirjanike brigaadide sõnavõttud üleliiduliste komsomolilöökehituste kollektiivides. Aastail 1971–1972 korraldatakse vahariikides NSV Liidu venalike rahvuskirjanduste päevad. (TASS)

Meie külalisi

Ungari muusika ja draamateoste festivali puhul oli teiste hulgas meie külaliseks tuntud ungari noorema põlve helilooja Sándor Szókolay koos abikaasaga. Kõige paremini tunneb Euroopa ooperiteater Szókolayd tema 1963. a. valminud F. Garcia Lorca ainelise ooperi „Verise pulm“ kaudu, mis 1964. aastast peale püsib Budapesti ooperiteatri laval ja mida on mänginud või mängivad veel II teatrit väljaspool Ungarit. Szókolay teist ooperit „Hamlet“, helilooja enda sõnade järgi intellektuaalsemat laadi teost, on mängitud Budapestis ja Kölnis, tulevaks hooajaks on tüki mängukavva planeerinud Pariisi Ooper. (Muuseas, kuulnud Nõukogude Liidu–Soomes sõprusõhtul esinemas Hendrik Krummi, arvas helilooja meie solisti ideaalselt sobivat just sellesse ooperisse.) Szókolay ooperite lavastamise plaane peavad veel Lenini-gradi, Tbilisi ja Novosibirski muusikateatrid. Tuleval aastal peab valmima uus ooper „Simson“, mida samuti huviga oodatakse. Enne „Verise pulma“ oli Szókolay 8 kantaadi, 2 oratooriumi ja mitme instrumentaalse autor, nende kõrval on valminud veel sümfoonia kooriga. Oma 40. sünnipäevaks (see oli muuseas põev enne „Verise pulma“ esietendust Tallinnas) lõpetas ta oratooriumballeti pealkirjaga „Ohver“. Helilooja lähemate plaanide hulgas on ka vokaalsümfooniline teos A. Düreri 500. sünniaastapäevaks.

Viimaste aastate muusikamaailmas on Szókolay dramaturgiline ja vokaalsümfooniline anne kahtlemata silmapaistvamaid nähtusi. Ta on töötanud Ungari Raadios; 1960. aastast on aga Budapesti Muusikaakadeemia kompositsiooniprofessor. Tänavu kevadel lõpetavad akadeemia tetta esimesed õpilased, ise õppis ta prof. Ferenc Farkási juures.

Eestis viibides oli Szókolay peala „Estonia“

Sándor Szókolay

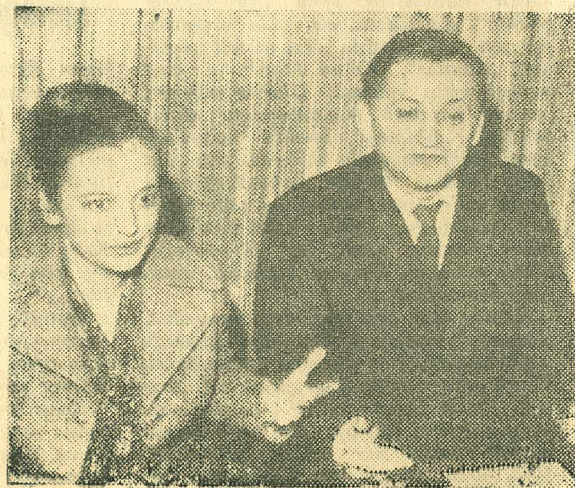
külas ka Tallinna Konservatooriumis ja Heliloojate Majas, kus kuulas meie uuemat heliloomingut.

Szókolay arvamus oli, et õppetöö konservatooriumis, eriti kompositsiooni erialal, on vajalikul tasemel, kusjuures eesti helilooming reageerib väga kiiresti uutele stiilidele ja nähtustele tänapäeva muusikas ega unusta ka traditsioone.

Tallinnast lahkumise eelõhtul oli S. Szókolay teist korda „Verise pulma“ etendusel RAT „Estonias“. Helilooja ütles, et ta on näinud oma ooperit mitmel laval ja mõnigi kord on tal olnud tahmine lavastajaga väitluse astuda. Seekord nüisugust soovi ei tekkinud. „Ma ei armasta romantikat, kuid „Estonia“ lavastusse tulnud romantilised

jooned sobivad teose üldkontseptsiooniga ja näitavad seda nagu uuest küljest. Üldse on lavastuses leide, mida ma partituuris pole ette näinud või olen mõelnud teisiti.“ Autor ütles lavastuse kohta teisi tunnustussõnu ning märkis eraldi dirigendi ja kujundaja töö tulemuslikkust. Viimasest meeldis talle eriti punase ja musta kui armastust ja leina sümboliseerivate värvide varjundirohke kasutamine. Lühivestlust lõpetades viitas S. Szókolay Poulenci mõtteavaldusele: kui tänapäeval ooperit väljasuremine ähvardab, siis kindlasti seepärast, et seal ainult lauldakse. Oli rõõm kuulda, et külaline märkas meie ooperisolistide (ja muidugi lavastajate) püüdlust olla mitte üksnes laulja, vaid ka näitleja, rolli ja teose mõtestaja.

Võõrustajate ja lahkujate üksmeelne soov oli taas kohtuda.

Sándor Szókolay
abikaasaga Eesti
NSV Heliloojate Liidu-
dus.